

حدیث روزگار

۵

خاطرات مستند

سید هادی خسروشاهی

دربارهٔ علامه

سید محمد حسین طباطبائی

www.ketab.ir

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور : خاطرات مستند سید هادی خسروشاهی درباره علامه سید
 محمد حسین طباطبائی / نویسنده سید هادی خسروشاهی.
 مشخصات نشر : قم: کلبه شروق، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۴۳ ص.: مصور، عکس، نمونه.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۵۵-۳۴-۹ ریال ۴۵۰۰۰ :
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت : نمایه.
 موضوع : طباطبائی، سید محمد حسین ۱۲۸۱-۱۳۶۰.
 موضوع : خسروشاهی، سید هادی، ۱۳۱۷- -- خاطرات
 موضوع : مجتهدان و علما -- ایران
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ خ ۵ / ۲ / ۵۵ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۹۸
 شمار کتابشناسی ملی : ۲۸۸۴۹۵۲

خاطرات مستند درباره علامه سید محمد حسین طباطبائی

نویسنده: سید هادی خسروشاهی
 ناشر: کلبه شروق - قم
 سال و نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۱
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپخانه: چاپ طه
 شابک: 978-964-7255-34-9
 قیمت: ۴۵۰۰ تومان

مرکز پخش: قم، ابتدای خیابان صفائیه، پلاک ۵۹۲، فروشگاه کتاب کلبه شروق
 تلفکس: ۰۲۵۱-۷۷۳۶۴۲۴

فهرست مطالب

۷.....	به جای مقدمه:
۷.....	۱- آیت الله سید محمد حسین حسینی تهرانی
۷.....	۲- شهید آیت الله مطهری
۸.....	۳- آیت الله حسن زاده آملی
۹.....	۴- آیت الله جوادی آملی
۱۰.....	۵- آیت الله مصباح یزدی
۱۱.....	۶- امام خمینی (ره)
۱۳.....	فصل ۱. در محضر علامه سید محمد حسین طباطبایی
۶۱.....	فصل ۲. علامه طباطبایی احیاگر نفوس
۸۱.....	فصل ۳. علامه در معرض تکفیر
۹۸.....	فصل ۴. مراجع عظام و علامه طباطبایی
۱۱۲.....	فصل ۵. آخرین توصیه در آخرین دیدار
۱۲۵.....	فصل ۶. علامه طباطبایی و هانری کربن
۱۴۳.....	فصل ۷. بعد سیاسی علامه طباطبایی
۱۵۷.....	فصل ۸. حربه تکفیر
۱۶۷.....	فصل ۹. استمرار هجمه!

۱۸۳	ضمائم
۱۸۵	فهرست اعلام
۱۹۰	فهرست اماکن
۱۹۲	فهرست کتب
۱۹۶	اسناد و عکس‌ها

www.ketab.ir

به جای مقدمه

برکت رحمت و لطف او

۱- آیت الله سید محمد حسین حسینی تهرانی

«... من چه گریه درباره کسی که عمرم، حیاتم و نفسم با او است. من اگر خداشناس باشم یا نه نمی شناسم و یا امام شناس، همه این ها به برکت رحمت و لطف او است. یعنی او هستی که خداوند او را به ما عنایت کرد، همه چیز را مرحمت فرمود...»^(۱)

۲- شهید آیت الله مطهری

«... حضرت استادنا الاکرم علامه طباطبایی - روحی فداه - واقعاً یکی از خدمت گزاران بسیار بسیار بزرگ اسلام است. او به راستی مجسمه تقوا و معنویت است. در تهذیب نفس و تقوا، مقامات بسیار عالی طی کرده است. من سالیان دراز از فیض محضر پربرکت این مرد بزرگ بهره مند بوده ام و الان هم هستم. کتاب تفسیر المیزان ایشان یکی از بهترین تفاسیری است که برای قرآن مجید نوشته شده است. من می توانم ادعا

۱. کتاب «مهر تابان» تألیف آیت الله تهرانی، صفحه ۷۹ و ۸۰.

کنم که بهترین تفسیری است که در میان شیعه و سنی از صدر اسلام تا امروز نوشته شده است».

«... او بسیار بسیار مرد عظیم و جلیل القدری است. مردی که صد سال دیگر تازه باید بنشینند و افکار او را تجزیه و تحلیل کنند و به ارزش او پی ببرند. علامه طباطبائی، چند تا نظریه در فلسفه دارند؛ نظریاتی در سطح جهانی که شاید پنجاه یا شصت سال دیگر ارزش این ها روشن بشود.

البته ایشان تنها در ایران شناخته شده نیستند، بلکه در دنیای اسلام شناخته هستند. نه تنها در دنیای اسلام، در دنیای غیر اسلام، در اروپا، در آمریکا هم مستشرقی که با معارف اسلامی آشنا هستند، ایشان را به عنوان یک متفکر بزرگ می شناسند»^(۱).

۳- آیت الله حسن زاده آملی

«... ایشان از اولیاء الله بودند. همواره در حضور، در مراقب، در توجه بود. چه بسا برایم پیش آمده که در محضر شریف ایشان، دیده ام به سیمای ایشان می افتاد، طلعت ایشان را، لقاء ایشان را، چهره ایشان را زیارت می کردم. حال ایشان را، فکر ایشان را مشاهده می کردم که ظاهر، عنوان باطن بود. از ظاهر احوالش احساس می کردم... آن جناب سورة والعصر قرآن، سورة متحرک بود. این حقایق در او نشسته بود و خود آن جناب هم به این سورة مبارکه قرآن، یعنی سورة والعصر، عنایت خاصی داشت. به تفسیر المیزان رجوع کنید؛ می بینید که حضرتش در ابتدای تفسیر

این سوره، بیانی دارد که خداوند متعال جمیع معارف قرآنی و حقایق الهیه و انسانی را در این سوره کوچک بیان فرموده است. خلاصه ایشان سوره والعصر، حی متحرک در میان مردم بود.^(۱)

۴- آیت الله جوادی آملی

«... علامه طباطبایی با بهره‌مندی از حکمت و خیر کثیر توانست به درجه عین‌الیقین نسبت به تفسیر وحی الهی نایل و از پشتوانه حق‌الیقین برخوردار شود. چنین انسانی قلمرو هستی‌اش وسیع است و در محدوده زمان و زمین و زمان محصور نمی‌شود. روح او جاویدان و هرگز مرگ در حریمش راه ندارد... علامه طباطبایی با سیر در آیات انفسی توانست از ذات اقدس الهی مدد جوید و به مکتب آفاق نرفته، مسئله آموزش صد مدرس آفاقی شود. با چنین سیری به جای این که قرآن را از بیرون بیابد با فیض الهی از درون خود، قرآنی شد...»^(۲)

«... او عارف کامل بود که خدای متعال مهم‌ترین ایمان و آمال او بود. همان که در دعای کمیل آمده: «یا غایه آمال العارفين». ایشان در ردیف همان عارفین بود و در زمره همان عرفا بود که از ثقلین یعنی قرآن و عترت، مایه‌ها گرفت و پایه‌هایی ساخت. بنابراین، عرفان صحیح را با استمداد از آیات و مخصوصاً روایات اهل بیت به خوبی عرضه می‌کرد و تشریح می‌کرد و به خوبی تدریس می‌کرد...»^(۳)

۱. هزار و یک نکته، صفحه ۵۲۰، یادها و یادگارها صفحه ۹۷.

۲. کتاب شمس الوحی تبریزی، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، چاپ قم، صفحه ۷۱ و ۹۵.

۳. ویژه‌نامه «جمهوری اسلامی»، مورخ ۱۳۷۴/۸/۲۴.

۵- آیت الله مصباح یزدی

«... علامه طباطبائی در زمره انسان‌هایی است که سال‌ها بلکه قرن‌ها باید بگذرد تا ابعاد وجودی اش به طور کامل شناخته شود و برکات بزرگی که در جامعه اسلامی از خود بر جای گذاشته مورد تحقیق و بررسی قرار گیرد... علامه طباطبائی از کمالات معنوی عظیمی برخوردار بود و به درجات والایی از معرفت و عرفان رسیده بود که این توفیق‌ها را برای دیگران بیان نمی‌کرد و در کتمان آنها می‌کوشید... و به طور قطع می‌توان گفت که بسیاری از اسرار معنوی این بزرگ‌مرد، حتی برای خواص هم مکتوم است...»^(۱)

«... از مرحوم شهید طهرانی پرسیدند که: شما فوق‌العاده از علامه طباطبائی تجلیل می‌کنید و تبت «روح فداء» را در مورد ایشان دارید؛ این همه تجلیل به خاطر چیست؟ فرمود: «من فیلسوف و عارف بسیار دیده‌ام و احترام مخصوص من به ایشان، نه به خاطر این است که یک فیلسوف است، بلکه احترام به این جهت است که او عالم دل‌باخته اهل بیت علیهم‌السلام است. علامه طباطبائی در ماه رمضان روزه خود را با بوسه بر ضریح مقدس حضرت معصومه افطار می‌کرد. ابتدا پیاده به حرم مطهر مشرف می‌شد، ضریح مقدس را می‌بوسید، سپس به خانه می‌رفت و غذا می‌خورد. این ویژگی اوست که مرا به شدت شیفته ایشان نموده است»^(۲).

۱. تماشای فرزاندگی و فروزنگری، آیت‌الله مصباح یزدی، تدوین غلامرضا گلی زواره،

ص ۳۷ و ۴۱، چاپ قم، ۱۳۸۶.

۲. پیام انقلاب، شماره ۱۲۳.

... به جای مقدمه نویسی بر این مجموعه از «خاطرات مستند»، که بخشی از «حدیث روزگار» درباره استاد بزرگوار ما مرحوم علامه سید محمدحسین طباطبائی - قدس سره الشریف - است، ترجیح داده شد که سطوری چند از نظرات و آراء بعضی از تلامذه معروف و برجسته و فرهیخته علامه بزرگوار درباره ایشان نقل شود که هم برای اهل خرد در شناخت علامه طباطبائی می تواند روشن گر باشد و هم تذکار توضیحی، برای توجه کسانی که عظمت و مقام علمی - معنوی آن استاد یگانه را نادیده می گیرند و گاهی به بهانه «نقد مباحث علمی - فلسفی» با به کار بردن تعبیرات ناشایسته، به ساحت قدسی ایشان جفا روا می دارند!...

* * *

... البته آن چه که در این مجموعه می آید، در واقع نقل تکمیل شده بعضی از مصاحبه ها و گفتگوهای اخیر ارباب قلم و اصحاب جرائد و صفحاتی از «دفتر خاطرات» اینجانب است که به عنوان «خاطرات مستند» تدوین شده است و با توجه به «مرور ایام» و «سو دیش دوران!» و فاصله زمانی گفت و گوها، بعضی نکات شاید تکراری باشند و با اشتباهاتی در نقل حوادث رخ دهد که تذکار آنها، موجب امتنان و اصلاح آنها در چاپ های کامل تر بعدی این مجموعه خواهد بود.

خدای سبحان جایگاه آن عبد صالح را متعالی سازد و در جنت عباد خاص خود او را جای دهد و روح وی را از ما راضی بدارد.

تهران: سید هادی خسروشاهی

- زمستان ۱۳۹۱ -